

Malí zahradníci

22.6.2023 - | Městská část Praha 7

Monika Michálková, předsedkyně organizace Záhony pro školky, se inspirovala programem pro školy světové environmentální organizace Slow Food založené v roce 1986 v Itálii. Jejím cílem je vytvoření světové sítě místních komunit, která podporuje lokální kulturu a tradice spojené s jídlem a působí jako protipól vzestupu rychlého stravování, tzv. fast food. Převzít koncept z prosluněného jižního státu však vyžadovalo vytvořit vlastní metodiku šitou na míru místním podmínkám, jelikož není překvapivé, že u nás se pěstují jiné plodiny v jiných ročních obdobích. Inovací bylo začít s radostí z vlastního pěstování již v předškolním věku. „Na rozdíl od Slow Food jsme se zaměřili na předškolní děti, které jsou nejotevřenější a nejvnímavější. A i proto, že takřka všechny školky mají vlastní zahrady a volnější osnovy. Náš projekt vychází z přesvědčení, že záhon a péče o něj je jedna z možných cest, a svým způsobem cesta jedinečná, jak dětem vštípit přirozeným způsobem důležité a užitečné souvislosti týkající se kvality jídla a stavu životního prostředí, i to, jak je mohou ovlivnit,“ dodává Monika. Organizace již zapustila své kořeny do cca 90 školek, především v Praze a okolí.

Zapojeným školkám dodají Záhony pro školky nejen praktickou zahradnickou výbavu – vyvýšený záhon, kompostér, sadbu, osivo a nářadíčko, ale i didaktický program. Cenným průvodcem je pro děti Sešit malého zahradníka, interaktivní omalovánky, které je provázejí všemi záhonkovými událostmi a náměty a zůstanou každému dítěti jako osobní zápisník i na později. Ani učitelé nejsou ochuzeni. „Jak rozvinout jednotlivé náměty nejen na zahradě, ale i ve třídě, najdou v příručce pro vyučující. V ní je podrobně popsáno, co měsíc po měsíci na záhonku sázet či sít, pěstovat, sklízet. Kromě toho dostanou i rady, jak záhon rozvrhnout, jak ho chránit před škůdci a jak jej zúrodňovat, aby děti viděly zasloužený výsledek své práce,“ líčí s úsměvem Monika. Úvodem do celoročního programu jsou hravé workshopy pro děti a motivační semináře pro vyučující.

Zabořit ruce do hlíny

Založením záhonu vše začíná. Neodmyslitelně k němu patří i kompost, do nějž děti odkládají nejen plevel ze zahrady, ale i odřezky z kuchyně. O tom, že kompost je skutečným pokladem zahradníka, se děti dozvědí na úvodním workshopu u záhonu. Díky němu hravým způsobem zjistí, co je půda a co se v ní odehrává, jak probíhá koloběh živin, a seznámí se s královnami půdy – žížalami.

Na podzim už děti mohou sklídit první úrodu, pomoci s hrabáním listů a zblízka pozorovat, jak se záhon a zahrada chystají k zimnímu spánku. Zahradník v nich však nemusí ustrnout v činnosti a v zimě se můžou starat o ptáčky. Hlavní sezona malých zahradníků pak začíná na jaře – poznají, že sázení, plení a zalévání přináší úrodu.

Konec školního roku je završen sklizní a ochutnávkou. Právě s ní pracuje senzorický workshop, při němž se děti učí vnímat jídlo všemi smysly, a rozlišují tak jeho kvalitu. „Sázíme na hravou výchovu, při které si děti přirozeným způsobem osvojí vztah k přírodě a životnímu prostředí, stejně jako dobré stravovací návyky, jejichž součástí je právě čerpání ze sezonních, čerstvých a férových zdrojů. Velkým přínosem projektu je vytvoření komunity dětí, vyučujících, kuchařek a rodičů, kteří se zapojují formou brigád na zahradě – přehazování kompostu, úklid zahrady či společné sázení květin nebo stromů,“ dodává Monika.

Zahradní slavnost s občerstvením ze zahrádky tradičně doprovází také divadelní představení Pohádka o semínku. Letošní slavnost, která se odehrála 8. června, patřila dětem ze školek MŠ Na

Výšinách, MŠ Rozárka a MŠ Kocour z Prahy 7. Poslední dvě zmíněné školky se do programu zapojily až letos. Jiné sedmičkové školy mají svůj vlastní záhon, o který se starají, ale aktivně již v programu nejsou. „Každý rok jsou noví předškoláci, pro které je náš program určen především. Za ohromný úspěch ale považujeme i nastartování činnosti kolem záhonku ve školkách a jejich samostatné pokračování v péči o něj,“ zakončuje s úsměvem Monika.

<https://www.praha7.cz/mali-zahradnici>